

Cossos des de fora, una mirada insòlita i profunda

Si som al món com a conseqüència de la projecció del nostre cos, ¿què passa quan la fotografia se'ns mostra desitjosa de projectar-se per a existir, quan busca el món en nosaltres? Els nus de Jarque demanen a l'espectador que hi participe.

Xulio Ricardo Trigo

Recorde que de ben menut passejava amb els pares pel carrer Reial de la Corunya, amunt i avall, amb la insolència de les tardes avorrides de diumenge. Jo, en aquell carrer sense cotxes, em trobava a gust. De les botigues coneixia els aparadors que més m'agradaven —de joguines la gran majoria, ¡no caldir-ho!— i corria lliure d'una a l'altra. Hi havia un aparador, però, que em feia perdre la sensació de domini tan pròpia de l'edat... Cap a la meitat del carrer, una botiga de fotografies exhibia, sense que jo ho comprenguera, fins molt més tard, una foto meua. Sentia un fort desassossec cada vegada que ens hi aturàvem, però els pares només deixaven anar una rialla i feien sempre el mateix comentari: «¡Mira, aquest ets tu!»... Després ens n'anàvem. Per a mi no era tan fàcil; ben menut com era, hi hauria romàs embadalit, vaporant el vidre amb el meu baf, una mica espantat per aquella injusta i incomprendible divisió del meu ésser.

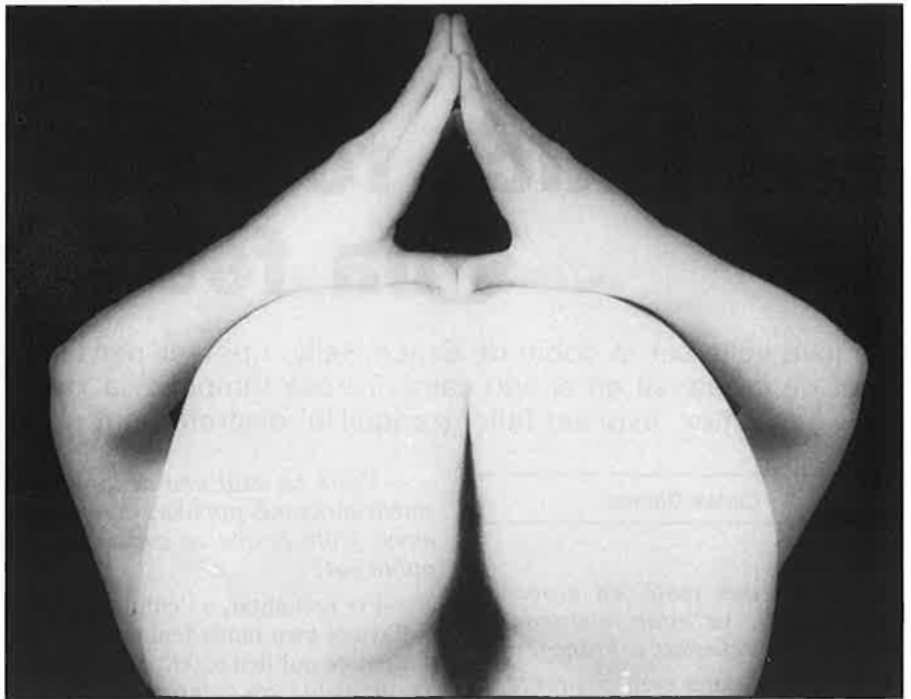
Aquesta idea m'ha perseguit des d'aleshores, de fet. El que espanta de l'art de la fotografia és l'evidència d'allò que és real; hi estem, però, tan acostumats que fàcilment mirem les fotos sense veure-les i la realitat esdevé una mera referència implícita i ignorada. Però la inquietud que us envaeix té poc a veure amb la realitat de la qual parlava: el xiquet resta espavordit per la dificultat de comprendre la divisió de la seua persona i no és capaç de veure-hi l'element que generarà posteriorment un altre tipus d'inquietud, la presència d'una altra realitat des de dins la fotografia ens deixa constància d'un món desconegut i difícilment accessible, on la contemplació és sols una mena de súplica davant l'atractiu constant del punt de fricció que ens permetrà gaudir d'una experiència nova cada ve-

gada, estranya cada vegada.

Si sovint he reviscut en la memòria aquest episodi d'infantesa, crec que mai abans de contemplar les fotos de nus de Francesc Jarque havia tornat a sentir aquesta inquietud amb la mateixa intensitat. L'ésser humà és sempre el centre, el seu cos funciona com a referència dels agents exteriors, és el punt

rò aleshores ha d'haver-hi dues projeccions que xoquen i el resultat és sempre una realitat nova, una realitat que ens inquieta i que alhora ens omple.

Descobrim, doncs, que la sensibilitat, la tendresa, no està exempta de tensió i les formes sembla com si volgueren mostrar-nos la seua perfecció amb aquesta rigidesa. Els cossos de

de fricció on la realitat s'inscriu segon a segon; i el cos es projecta a través de la mirada, s'eixampla i pren possessió de les coses.

¿Què ocorre, doncs, davant d'un retrat fotogràfic —amb rostre o sense—, si no és el rostre l'única part del cos capaç de veure? Senzillament, es tracta d'un plantejament que ens inquieta: si som al món com a conseqüència de la projecció del nostre cos, ¿què passa quan la fotografia se'ns mostra desitjosa de projectar-se per a existir, quan cerca el món en nosaltres? No vull proposar una interpretació, no en tinc, pe-

Jarque estan lliures de tota referència exterior, només es necessiten a si mateixos, posseir-se per projectar la seua visió de les coses. La mirada de l'espectador resta fora, o els cossos transmeten un desig total d'independència i, sobretot, demanen a l'espectador que participe del joc, sabut també que la mirada aliena és l'únic resguard de la seua existència.

Els nus de Francesc Jarque ens transmeten bellesa i inquietud, ens exigeixen molt més que una mirada ràpida; són una manera d'estar, un missatge constant des del seu silenci. □